

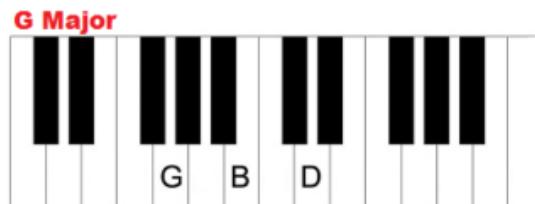
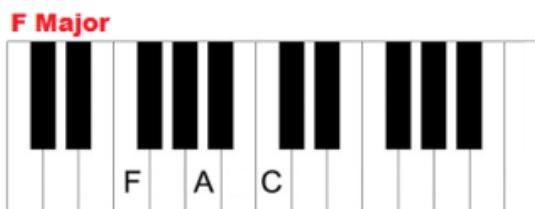
Cordiau 12-Bar Blues

Mae'r 12-bar blues yn gael 12 bars yn dro ar ôl tro. Mae'r 12-bar blues dydn ni'n yn dysgu yn C major. Traddodiad, mae'r 12-bar blues yn defnyddio'r cyntaf, pedwerydd a pumed cordiau. Mae hyn yn golygu dydn ni'n defnyddio C major, F major and G major.

Rhowch gynnig arni chwarae 12-bar blues:

- Pob bar yn gael **4 curiad**
- Mae'n haws i chwarae **C,F,G-** mae'r pwysicach nodyn yn yr cordiau – os mae'r 3 nodyn yn rhy galed
- Yn cyntaf chwarae pob cordiau am **semibreve** (4 curiad)
- Yna, chwarae **pob** cordiau am **crotchet** (1 curiad)
- Byrfyfyrwch eich un chi **rhythms** am yr cordiau

C Major	C Major	C Major	C Major
F Major	F Major	C Major	C Major
G Major	F Major	C Major	C Major

Alaw 12-Bar Blues

- ⊕ Perfformwch mae alaw hon.
- ⊕ Mae'r nodyn yn yr alaw dod o cordiau
- ⊕ Yna, chaware mae alaw gyda'r cordiau

Spot The Dot Blues

The musical notation consists of three staves, each representing a 12-bar blues progression. The first staff starts with a C chord, followed by a G chord, then a C chord, and finally a C chord. The second staff starts with an F chord, followed by a C chord, then an F chord, and finally a C chord. The third staff starts with a G chord, followed by an F chord, then a C chord, and finally a C chord. Each staff has a corresponding numbered sequence below it, indicating the notes to play: 1, 2, 3, +, 4, +, 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 4.

12-bar blues progression chords:

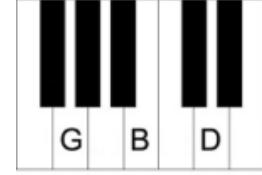
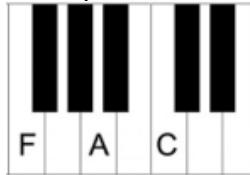
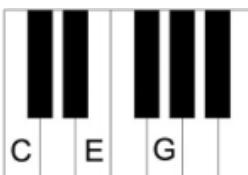
- Staff 1: C, G, C, C
- Staff 2: F, C, F, C
- Staff 3: G, F, C, C

Numbered sequence (1, 2, 3, +, 4, +, 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 4) corresponds to the notes in the chords above.

12-Bar Blues Improvisation Task

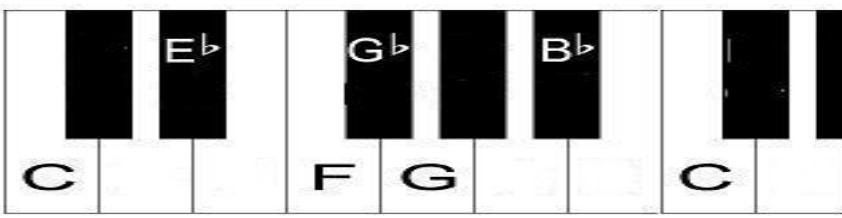
1. Perform the bass chords

- ⊕ Mae pob bar yn 4 curiad – **1 2 3 4**
- ⊕ Chwarae yr nodyn bas gyda'r eich llaw chwith, bys fach – os gallwch chi chwarae gyad"r 2 nodyn arall.
- ⊕ Chwarae mae pob cordiau neu nodyn am **semibreve** (4 curiad)

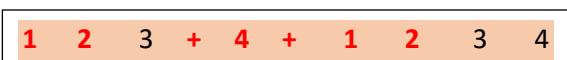
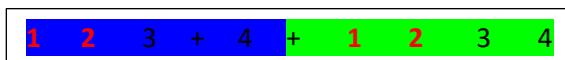
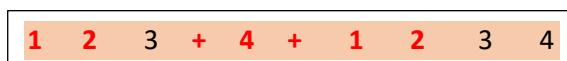
C	C	C	C
F	F	C	C
G	F	C	C

2. Gan defnyddio 'Blues Scale' byrfyfyrwch alaw newydd :

Blues scale notes:
C, E flat, F, G,
G sharp, B flat, C'

- ⊕ Gan defnyddio'r **rhythm** o 'Spot the Dots' – edrych a'r rhifio ac ysgrifennu eich nodyn o'r 'Blues Scale' **uwchben yr rhifau coch**. Gallech chi defnyddio yr un peth rhythm a'r 'Spot the Dots' neu creuwch eich '**off-beat rhythms**' hunan.
- ⊕ Ar cordiau **C** dechrau ar nodyn , ar cordiau **F** dechrau a'r nodyn **F** ac a'r cordiau **G** dechrau a'r nodyn **G**.
- ⊕ Perfforiad eich hunan 'blues' Newydd a pattwrn gleision yn gilydd.

Hanes y Blues

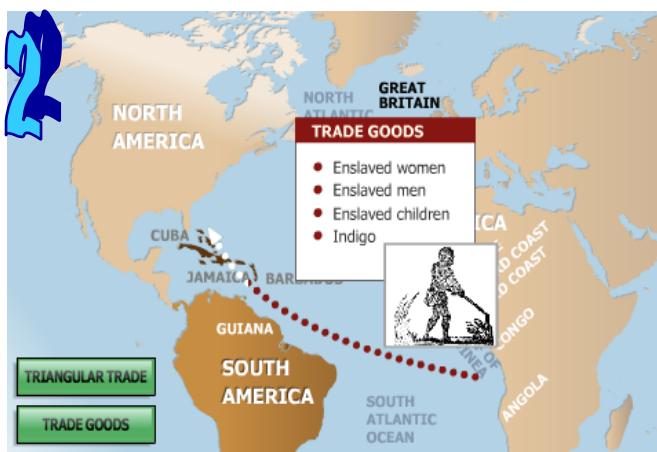
Mae'r cerddoriaeth yn dechrau ym USA am 100 i 130 flynyddoedd yn ôl. Mae hi'n cerddoriaeth traddodiadol gan pobl Affro-Americanaid.

Yn cyntaf, gweldwch a'r tri diagramau yn isod. Mae nhw'n dangos i ni tri llwybrau o yr masnach gaethweision. Dychmygwch beth mae'r caethweision yn deimlo.

Mae'r masnach gaethweision yn gael tri teithiau.

1. Mae'r taith **allanol** o Ewrop i Afrika gyda gweithgynhyrchion.
2. Mae'r taith **canol** o Afrika i America neu Caribïaidd gyda caethweision ac nwyddau arall.
3. Mae'r taith **tuag adref** gyda siwgr, tybaco, rum, reis, cotwm a nwyddau arall ar ôl Ewrop.

Gan 1790's mae'n hanner milliwn caethweision. Mae'n amcangyfrifedig bod 11-12 milliwn Africans yn mynd aros yr Atlantig am caethwasiaeth. Mae llawer o pobl yn marw a'r teithiau aros y môr.

Pryd mae pobl Affrica yn mynd i'r USA i gweithio fel caethweision, mae'n nhw'n chwarae rhythms a synau o'u cerddoriaeth.

Mae'r cerddoriaeth wedi newid angen y'r blwyddyn a creuau cerddoriaeth nweydd o Afro-Americanaid o'r enw **Blues**.

Mae'r caethweision yn canu caneon Gwaith am cyfrathebu. Yn cyntaf mae'r caneon am cyfrathebu ond datblygu i mewn i sgwrsiau am gwybodaeth grifnach. Mae'r caneon yn defnyddio techneg 'call and response'. Mae un person yn canu un llinel a mae pawb yn ymateb gyda'r llinell arall.

Mae'r caneon Blues yn aml o pethau ofnawdy a llawer o ddrafferth. Mae gair slang am teimlio'n trist ydy 'Blue' felly mae'n rheswm o'r cerddoriaeth **Blues**.

Atebwch y gwestwnau:

- Q1 Pa mor bell yn ôl mae'r Blues yn ymddangosodd gyntaf?
- Q2 Faint o teithiau gwahanol yn yr masnach gaethweision?
- Q3 Beth am caethweision masnachu ar gyfer?
- Q4 Ym 1790's faint o caethwerision oedd yno?
- Q5 Am beth yw caneon Blues?
- Q6 Copiwch llun o masnach gaethweision

Blues Research Task

Defnyddwch'r templed a'r tudalen nesaf, creuwch profil Facebook neu ffeil ffeithiau o cerddor Blues yn enwog.

Dylech gynnwys:

- ➡ Llun
- ➡ Pryd mae nhw'n eni a marw
- ➡ Gwybodaeth o'u cefndir
- ➡ Pa mae nhw'n yn dod enwog

Mae'r cerddor Blues yn enwog:

- ➡ Robert Johnson
- ➡ Bessie Smith
- ➡ Eric Clapton

